

Загальне поняття про діяльність

ПЛАН

- 1. Поняття про діяльність. Мета, мотиви діяльності. Теорії діяльності.
- 2 Структура діяльності (рухи, дії, операції).

Види дій: внутрішні та зовнішні.
Інтеріоризація, екстеріоризація.

- 3. Засоби діяльності: знання, уміння (елементарні уміння та уміння-майстерність), навички. Перенесення та інтерференція навичок. Звички.
- 4. Основні різновиди діяльності (ігрова, навчальна, праця).

„Найгірший архітектор від найкращої бджоли з самого початку відрізняється тим, що перш ніж будувати комірку з воску, він вже збудував її у своїй голові”.

К. Маркс

1. Поняття про діяльність. Мета, мотиви діяльності. Теорії діяльності.

Діяльність людини – це свідома активність, що виявляється в системі дій, спрямованих на досягнення поставленої мети.

В основі діяльності лежить система рухів і предметних дій, об'єднаних в єдиний комплекс, необхідний для праці в певній галузі суспільного виробництва.

- В діяльності формуються професійно-особистісні якості людини.
- Психіка не тільки виявляється, а й формується в діяльності.

Діяльність людини визначається метою, завданнями, які вона перед собою ставить і мотивами, які спонукають людину до певної діяльності.

- Необхідною умовою будь-якої діяльності є психічні процеси, які забезпечують успішність її виконання.

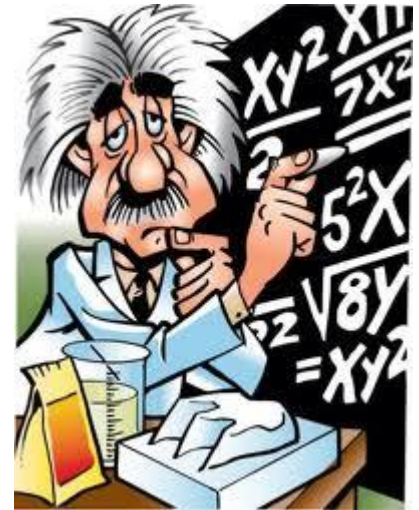

В структурі діяльності виділяють такі компоненти:

- 1. постановка мети (чітке усвідомлення конкретного завдання);
- 2. планування роботи;
- 3. вибір найраціональніших методів та прийомів роботи;
- 4. виконання, здійснення діяльності;
- 5. перевірка результатів;
- 6. виправлення помилок (якщо були);
- 7. зіставлення отриманих результатів із запланованими;
- 8. підведення підсумків роботи.

(на прикладі навчальної діяльності учня)

- У формуванні ставлення людини до діяльності велике значення мають успіх чи невдача, рівень домагань і рівень досягнення.

Рівень домагань – це оцінка людиною своїх
можливостей у діяльності.

Рівень домагань має відповідати фактичним
можливостям виконання діяльності.

При завищеному рівні домагань – конфлікт із
колективом чи з самим собою.

При заниженому рівні – відсутність самореалізації.

При правильному вихованні рівень домагань
повинен відповідати здібностям, наполегливості і
працелюбству людини.

- *На успіх виконання діяльності впливає стан людини: настрій, втома, зацікавленість.*

2. Структура діяльності (рухи, дії, операції). Види дій: внутрішні та зовнішні. Інтеріоризація, екстеріоризація

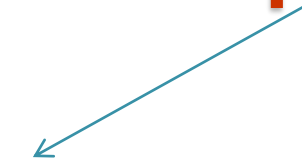

Рухи, дії, діяльність.

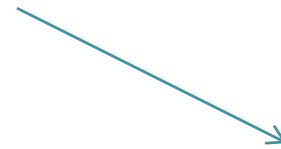
Рухи є фізіологічною функцією живого організму

(хаотичні рухи новонародженого)

За фізіологічною основою всі рухи людини можуть бути розділені на дві групи:

Вроджені
(безумовно-
рефлекторні)

Набуті
(умовно-
рефлекторні)

Система рухів, спрямованих на предмет з метою його присвоєння чи зміни, називається **дією**.

- *На відміну від рухів, які пов'язані з моторною функцією організму, дії носять соціальний характер: залежать від предметів, створених попередніми поколіннями, і від прийнятого в даному суспільстві способу користування ними.*

**ДІЇ МОЖУТЬ БУТИ
СПРЯМОВАНІ НЕ ТІЛЬКИ НА
ПРЕДМЕТ, АЛЕ Й НА
ОТОЧУЮЧИХ ЛЮДЕЙ. ТОДІ
ВОНИ СТАЮТЬ АКТОМ
ПОВЕДІНКИ.**

В психології розрізняють:

фізичні (зовнішні, моторні)
дії з предметами

розумові
(внутрішні, психічні)
дії

ДОСЛІДЖЕННЯ ПСИХОЛОГІВ
Л.С. ВИГОТСЬКОГО, О.М. ЛЕОНТЬЄВА,
П.Я. ГАЛЬПЕРІНА, Г.С. КОСТЮКА
ПОКАЗАЛИ, ЩО РОЗУМОВІ ДІЇ
СПОЧАТКУ ФОРМУЮТЬСЯ ЯК
ЗОВНІШНІ ПРЕДМЕТНІ І ПОСТУПОВО
ПЕРЕНОСЯТЬСЯ У ВНУТРІШНІЙ ПЛАН.

Перехід зовнішньої дії
у внутрішню
називається
інтеріоризацією

**РЕАЛІЗАЦІЯ ВНУТРІШНЬОЇ
РОЗУМОВОЇ ДІЇ У ВИГЛЯДІ
ДІЇ З ПРЕДМЕТАМИ,
НАЗИВАЄТЬСЯ
ЕКСТЕРІОРИЗАЦІЄЮ.**

Дії людини бувають усвідомлені – вони відбуваються за певними мотивами і скеровані на досягнення певної мети.

3.ЗАСОБИ ДІЯЛЬНОСТІ. ЗНАННЯ, УМІННЯ (ЕЛЕМЕНТАРНІ УМІННЯ ТА УМІННЯ- МАЙСТЕРНІСТЬ), НАВИЧКИ. ПЕРЕНЕСЕННЯ ТА ІНТЕРФЕРЕНЦІЯ НАВИЧОК. ЗВИЧКИ

Знання. Знання людини про світ виникають спочатку у вигляді *образів, відчуттів і сприймань*. Переробка чуттєвих даних приводить до утворення *уявлень і понять*. В цих двох формах знання зберігаються в пам'яті.

Знання піднімають діяльність на більш високий рівень усвідомленості, підвищують впевненість людини у правильності її виконання.
Діяльність без знань не можлива.

Вміння

- Елементарні

дії, які виникли на основі знань в результаті наслідування дій чи самостійних спроб і помилок в користуванні предметом.

- Вміння – майстерність (виникає на основі вже вироблених навиків і глибоких знань).

Діяльність буде виконана кваліфіковано, якщо людина оволоділа навичками.

- Навички – сталі способи виконання дій.

При виробленні навички виникають зміни в процесі виконання діяльності:

- зменшується час виконання діяльності;
- зникають зайві рухи, зменшується напруження при виконанні дій;
- окремі самостійні рухи об'єднуються в єдину дію;
- підвищується продуктивність праці, покращується якість роботи;
- зменшується втома.

Види навичок:

- рухові;
- мислительні;
- сенсорні (чутливі)
- навички поведінки.

Навички формуються під час вправлянь.

Вправляння – це цілеспрямована, багаторазово повторювана дія з метою її вдосконалення.

Навичка виробляється краще, коли є позитивна спрямованість особистості на одну дію і постійно дається оцінка навички.

Навички взаємодіють між собою.
Навички однієї діяльності можуть
позитивно або негативно впливати на
іншу.

Позитивний вплив раніше вироблених
навичок на оволодіння новими
називається переносом.

- Негативний вплив вироблених
навичок на оволодіння новими
називається інтерференцією.

З навичками тісно пов'язані звички.

Звичка – це потреба виконувати дію. Звичка стимулює людину діяти.

- Навичка формується шляхом свідомих вправлянь, а звичка може утворитись і без особливих зусиль зі сторони людини.
- Навичка дозволяє майстерно виконувати дію, але не стимулює її. Звичка вимагає виконання дії, тому в поведінці звички або корисні, або шкідливі.

„Посієш вчинок – пожнеш звичку, посієш звичку – пожнеш характер, посієш характер – пожнеш долю“.

Давньоіндійське прислів'я

Навички і звички є фундаментом поведінки особистості.
На основі навичок і звичок формуються риси характеру,
професійні вміння.

Добре відпрацьовані навички і професійні звички дають
можливість людині швидше оволодівати новим навчальним
матеріалом, новими видами професійної діяльності.

4. Основні різновиди діяльності (ігрова, навчальна, праця).

Гра, її особливості та значення.

- Науковий аналіз ігрової діяльності показує, що гра є відображенням дитячого світу, шляхом пізнання навколишнього.
- З розвитком дитини змінюється і розвивається гра: функціональні ігри;
- конструктивні ігри;
- сюжетно-рольові ігри;
- ігри з правилами.

В життя дошкільників включаються і елементи навчання, які пов'язані з дидактичними іграми, що розвивають пізнавальні здібності дітей.

НАВЧАННЯ

Навчання – це процес систематичного оволодіння знаннями, навичками і вміннями, необхідними в кінцевому результаті для виконання трудової діяльності.

Навчання повинно бути:
розвиваючим;
виховуючим;
систематичним;
планомірним;
цілеспрямованим.

Психологічна характеристика праці та її види

Праця – діяльність, спрямована на створення суспільно-корисного продукту, задоволення матеріальних чи духовних потреб людей.

Мотиви праці людини включають не тільки особисту зацікавленість, а й суспільні стимули.

В праці розкриваються і формуються здібності людини, її характер, особистість в цілому.

Праця ставить перед людиною безліч проблем, завдань, які можуть бути розв'язані лише при творчому підході до справи

